وینه‌ی ماهیارها در سوق ۳۰۰ کیلو ماهی و میگو در بندر جاسک؛ ۲۷ هزار تُن ماهی صید و پرورش شد

□ بنده رحیم / بازتاب در بندر و بندر و بندر

بازتاب گفت‌وگو

گلندر شیرانی، صیاد هفتاد ساله‌ی بندر جاسک، در کنار قایق چوبی‌اش ایستاده و به دریای آرام خلیج نگاه می‌کند. او می‌گوید پدرش هم صیاد بود و او از کودکی پشت سکان نشسته است. به گفته‌ی او، سال گذشته حدود ۲۷ هزار تُن ماهی و میگو در این بندر صید شد که بیش از دو برابر میانگین ده سال گذشته است. شیرانی می‌گوید این افزایش هم برای صیادان خوشحال‌کننده است و هم نگران‌کننده، چون هر سال قایق‌های بیشتری وارد آب می‌شوند و کسی نمی‌داند تا کجا ادامه دارد.

شیرانی می‌گوید صیادان بومی جاسک از نسل‌ها پیش با الگوهای کوچ ماهی‌ها آشنا بودند و می‌دانستند در چه ماه‌هایی به کدام خلیج بروند. اما حالا بسیاری از قایق‌ها از بندرهای دیگر آمده‌اند و گاه شب‌ها در آب می‌مانند. او می‌گوید این رقابت باعث شده برخی صیادان قدیمی مجبور شوند تور بلندتر بیندازند و ساعت کار را دو برابر کنند. به گفته‌ی او، این روش هم به ماهی‌ها آسیب می‌زند و هم خطر تصادف قایق‌ها را بالا می‌برد.

در آن سو، پرورش میگو در سواحل شرقی بندر جاسک به سرعت گسترش یافته است. صدها استخر پرورش میگو در فاصله‌ی کیلومتری از ساحل ایجاد شده و بسیاری از صیادان سابق اکنون در این استخرها کار می‌کنند. یک کارگر جوان که نخواست نامش فاش شود گفت دستمزد او در ماه حدود ۱۲ میلیون تومان است، رقمی که در مقایسه با صید روزانه در دریا پایدارتر به نظر می‌رسد. اما او هم گفت که آب شور به زمین‌های کشاورزی نزدیک نشت کرده و برخی کشاورزان محلی از کاهش عملکرد گندم شکایت کرده‌اند.

شیرانی می‌گوید مشکل بزرگ‌تر نبود نظارت است. به گفته‌ی او، در سال گذشته تنها چند بازرسی از سوی اداره‌ی شیلات بندر جاسک انجام شده است در حالی که صدها قایق در آب بوده‌اند. او می‌گوید اگر قرار است این بخش ادامه داشته باشد، باید حداقل اندازه‌ی میگو و ماهی صید ثبت شود و گزارش‌ها ماهانه منتشر شود تا صیاد و کارگر بداند چه اتفاقی در دریا می‌افتد.

در پایان گفت‌وگو، شیرانی به پسرش اشاره کرد که کنار قایق ایستاده و تور را وصله می‌کند. او گفت پسرش هنوز تصمیم نگرفته که صیاد بماند یا به شهر برود. شیرانی گفت دوست دارد پسرش بماند اما می‌داند که زندگی صیاد روز به روز سخت‌تر می‌شود. این جمله‌ی او در بندر جاسک بارها تکرار شده است و شاید همین جمله بهتر از هر آمار، وضع صیادان بومی را نشان بدهد.

(مدیریت آبزیان / مهاجرت ماهیان)

ماهیان آبزیان در مهاجرت پاییزی بندر جاسک در مسیر خلیج فارس

صیادان بومی جاسک در مسیر مهاجرت پاییزی ماهیان در خلیج فارس، ۲۰ مهر ۱۴۰۱

بندر جاسک ـ ایرنا ـ ۲۰ مهر ۱۴۰۱: صدها قایق صیادی از بندر جاسک تا سواحل شرقی خلیج فارس در مسیر مهاجرت پاییزی ماهیان به سمت آب‌های گرم‌تر حرکت کردند. به گفته‌ی صیادان، این مسیر هر سال در بازه‌ی زمانی ۱۰ تا ۲۵ مهر رخ می‌دهد و برای بسیاری از خانوارهای ساحلی درآمد اصلی سال را رقم می‌زند. در این مسیر گونه‌هایی مانند میگو، کوسه‌ماهی و ماهی حلوا در دسته‌های بزرگ از آب‌های کم‌عمق به سمت دریای عمیق‌تر می‌روند و صیادان با تور و قلاب دنبال آنها می‌روند.

به گفته‌ی صیادان، امسال مهاجرت ماهیان نسبت به سال گذشته زودتر آغاز شده است. یکی از صیادان گفت در روز اول ۱۲ قایق از یک منطقه ساحلی خارج شده‌اند و در روز سوم تعداد قایق‌ها به ۴۰ فروند رسیده است. او گفت صید روزانه در ابتدا کم بود اما از روز سوم به بعد وزن تور‌ها سنگین شد و بخش بزرگی از صید به بازار محلی رسید. این صیاد گفت هزینه‌ی سوخت و یخ برای هر سفر حدود ۳ میلیون تومان است و اگر صید ادامه پیدا کند، سود خوبی باقی می‌ماند.

در مقابل، برخی صیادان از کاهش تعداد ماهیان در مناطق عمیق‌تر ابراز نگرانی کردند. به گفته‌ی آنها، اگر صید بیش از حد انجام شود و قایق‌ها شب و روز در آب بمانند، ذخایر مادر کاهش پیدا می‌کند و سال بعد وضع بدتر می‌شود. یکی از صیادان گفت اگر قرار است این مسیر ادامه داشته باشد، باید حداقل اندازه‌ی صید ثبت شود و گزارش‌ها ماهانه منتشر شود تا صیاد و کارگر بداند چه اتفاقی در دریا می‌افتد.

در پایان گفت‌وگو، شیرانی به پسرش اشاره کرد که کنار قایق ایستاده و تور را وصله می‌کند. او گفت پسرش هنوز تصمیم نگرفته که صیاد بماند یا به شهر برود. شیرانی گفت دوست دارد پسرش بماند اما می‌داند که زندگی صیاد روز به روز سخت‌تر می‌شود. این جمله‌ی او در بندر جاسک بارها تکرار شده است و شاید همین جمله بهتر از هر آمار، وضع صیادان بومی را نشان بدهد.

(مدیریت آبزیان / مهاجرت ماهیان)

ماهیان آبزیان در مهاجرت پاییزی بندر جاسک در مسیر خلیج فارس